

سیستم‌های مدیریت افشاگری (سوت‌زنی) در چارچوب سند استاندارد ایزو ۳۷۰۰۲

www.ketab.ir

دنیا حاجی شاه‌وردی

سرشناسه	: حاجی شاهوردی، دنیا، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: سیستم‌های مدیریت افشاگری (سوت زنی) در چارچوب سند استاندارد ایزو ۳۷۰۰۲ / دنیا حاجی شاهوردی.
مشخصات نشر	: تهران: آرنا، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۳۰۶ ص.
شابک	: 978-622-291-125-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیفا
موضوع	: افشاگری -- مدیریت -- استانداردها Whistle blowing -- Management -- Standards
رده بندی کنگره	: ۴۶۸JK
رده بندی دیویی	: ۲۶/۳۵۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۸۰۵۸۹۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیفا

نشر آرنا

عنوان	: سیستم‌های مدیریت افشاگری (سوت زنی) در چارچوب سند استاندارد ایزو ۳۷۰۰۲
مؤلف	: دنیا حاجی شاهوردی
ناشر	: آرنا
چاپ	: اول ۱۴۰۱
شمارگان	: ۵۰۰ نسخه قیمت: ۹۰۰۰۰ تومان
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۹۱-۱۲۵-۶

www.arnapub.com

آن را که منم خرقه عریان نشود هرگز
 وان را که منم چاره بیچاره نخواهد شد
 آن را که منم منصب معزول کجا گردد
 آن خاره که شد گوهر او خاره نخواهد شد

پیش گفتار:

در یک تعریف عام افشاگری (سوت زنی) گویای گزارش‌گری موارد واقعی و مشکوک به تخلف می‌باشد. واژه تخلف در این تعریف دربرگیرنده هر گونه اقدام و یا ماموریتی است که می‌تواند موجب آسیب گردد. براین اساس نقض قوانین نظیر تقلب و فساد، نقض اصول اخلاقی و خط‌مشی‌های سازمانی، سهل‌انگاری فاحش، قلدری، آزار و اذیت، تبعیض، استفاده غیرمجاز از منابع، سوءاستفاده از قدرت، تضاد منافع، اتلاف فاحش یا سوءمدیریت، اقدام یا عدم اقدام مسبب آسیب یا خطر آسیب به حقوق بشر، محیط زیست، بهداشت و ایمنی عمومی و شیوه‌های کار ایمن و منافع عمومی را می‌توان از مصادیق تخلف دانست.

موضوع افشاگری به عنوان یکی از مباحث مطروحه در ادبیات اخلاق سازمانی در مبارزه با تخلف از ابتدای دهه ۱۹۷۰ مطرح و امروزه به یکی از مباحث چالش برانگیز حوزه نظارت مبدل شده است. سازوکار افشاگری را به عنوان نوعی از آوای سازمانی می‌توان تلاشی برای ایجاد تغییر در شیوه‌ها، سیاست‌ها، رویه‌های اجرایی و ستانده‌های سازمان با توسل بر توان جمعی در آگاه‌سازی مقامات بالادستی و اشخاص دارای قدرت و نفوذ دانست. مطالعات حاکی از آن است که علی‌رغم به‌کارگیری انواع سازوکارهای معمول کشف تخلف در سازمان‌ها نظیر استقرار کنترل‌های داخلی، به‌کارگیری حسابرسان و بازرسان درون و برون سازمانی، بیش از نیمی از

تخلفات حادث شده و یا در شرف وقوع سازمان‌ها با استفاده از توان جمعی و از طریق سازوکارهای افشاگری شناسایی می‌شوند.

هر چند تاکنون بسیاری از نهادهای ذی‌صلاح بین‌المللی نظیر سازمان ملل، سازمان توسعه و همکاری اقتصادی، سازمان همکاری اقتصادی آسیا - اقیانوسیه و ... بر ضرورت شناسایی، گزارش‌گری و مبارزه با مصادیق تخلف به ویژه پدیده فساد تاکید نمودند، اما با توجه به عدم کفایت برخورد قانونی صرف در مواجهه و حل معضلات ناشی از وقوع تخلف و نیز ضرورت مشارکت همه اقدار جامعه در پیش‌گیری، کشف و مبارزه با این معضلات، سازمان بین‌المللی استانداردسازی نیز با هدف یاری رساندن به سازمان‌ها در امر پیش‌گیری، کشف و مواجهه با هر گونه تخلف در ۲۷ ماه جولای سال ۲۰۲۱ سند استاندارد ایزو ۳۷۰۰۲ را تحت عنوان "سیستم‌های مدیریت افشاگری - رهنمودها" منتشر نمود. این سند راهتمایی برای استقرار، پیاده‌سازی، نگهداری، بررسی مجدد و بهبود مستمر سیستم‌های مدیریت افشاگری مبتنی بر اصول اعتماد، بی‌طرفی و حفاظت محسوب می‌گردد، که در همه سازمان‌ها صرف نظر از نوع، حجم، اندازه، ماهیت و پیچیدگی فعالیت‌های آن‌ها قابل اجرا می‌باشد.

در مجموعه حاضر ضمن اشاره به مبانی افشاگری، به تشریح کلیات این سند استاندارد پرداخته خواهد شد. در ادامه نیز متن لاتین و ترجمه فارسی آن در اختیار مخاطبان قرار خواهد گرفت. در پایان امید است تا کارشناسان و صاحب نظران این حوزه با ار سال نظرات خود ما را در بهبود هر چه بیشتر مطالب یاری رسانند.

دنیا حاجی شاهوردی^۱

برای دخترانم

تهران - فروردین ۱۴۰۱

حصر اداری

فهرست:

پیش‌گفتار:	۵
فهرست:	۷
فصل اول: مقدمه‌ای بر مدیریت آتش‌آگاری	۹
۱) مقدمه:	۱۰
۲) تعریف آتش‌آگاری:	۱۱
۳) سازوکار آتش‌آگاری در مبارزه با تخلف:	۱۳
۴) آتش‌آگر (سوت‌زن):	۱۵
۵) گونه‌شناسی آتش‌آگاری:	۱۷
۶) کاربرد جهانی سازوکار آتش‌آگاری در مبارزه با تخلف:	۲۲
۷) مدیریت آتش‌آگاری در چارچوب سند استاندارد ایزو ۳۷۰۰۲:	۲۸
۸) ارزیابی گزارش‌های تخلف و تعیین ریسک رفتارهای مخرب:	۴۶
فصل دوم: مدیریت آتش‌آگاری در چارچوب سند استاندارد ایزو ۳۷۰۰۲:	۴۹
پیش‌گفتار:	۵۱
مقدمه:	۵۳
۱. دامنه شمول:	۵۷
۲. استاندارد مرجع:	۵۸
۳. اصطلاحات و تعاریف:	۵۸
۴. بافت سازمان:	۷۶
۵. راهبری:	۸۱
۶. برنامه‌ریزی:	۹۰